

vandaag

Schavot in stad van vrede en recht

Kunstwerk wil aandacht vragen voor doodstraf

Aan de overkant van de straat staat het standbeeld van Nelson Mandela. Daarachter het gebouw van Nobelprijswinnaar OPWC, de internationale organisatie voor het verbod op chemische wapens, en het gebouw van het Joegosla-

vië- en Rwanda-tribunaal. 'Scaffold' ('schavot'), een kunstwerk van de Amerikaan Sam Durant, staat op een prominente plek. Middenin de internationale zone van Den Haag, aan de President Kennedylaan, waar in de kantoren aan wereldwijde vrede en recht wordt gewerkt. 'Scaffold' is een opeenstapeling van vurenhouten en ijzeren trappen, platforms en galgen. Het is opgebouwd uit replica's van scha-

votten uit de Amerikaanse geschiedenis. Voor Haagse kinderen is het een leuk klimtoestel. Gistermiddag, tijdens de officiële onthulling, was het ook het podium van Haagse bands. Sam Durant wordt daar erg blij van, zegt hij. "Geweldig dat de schavotten op deze plek een nieuwe, vrolijke functie krijgen." Het beeld van de galg intrigeert Durant al heel lang. "De ophanging van een politieke figuur is al-

tijd een historisch moment. Het heeft een grote symbolische kracht." Voor ons is het schavot waarvan Saddam Hoessein in 2006 in een gat tuimelde, het bekendste. Maar ook de galg van de mannen die in 1865 probeerden president Lincoln te vermoorden, is onderdeel geworden van Scaffold, net als de galg van de zwarte man die in 1936 werd veroordeeld voor verkrachting van een witte vrouw.

Scaffold stond vorig jaar op de kunstmanifestatie Documenta in Kassel. Maar Durant wist vanaf het begin dat het werk in Den Haag thuishoorde. Want tussen al die internationale organisaties kan dit werk van betekenis zijn voor de discussie over de doodstraf, meent hij. Het Haagse kunstcentrum Stroom ging gretig op zijn verzoek in. Projectleider Vincent de Boer: "Den Haag als stad van vrede en recht miste een

pakkend beeld. Het blijft hier in elk geval een jaar staan." Maar kan dit kunstwerk in Nederland waar de doodstraf allang verboden is van enige betekenis zijn? Directeur Arno van Roosmalen: "Ja, het kan ook Nederlandse voorbijgangers aanzetten tot denken over wraak en genoegdoening. Je moest eens weten hoeveel voorbijgangers al hebben gezegd dat Volkert van der G. en Robert M. hier horen te hangen. En als in

maart 2014 om de hoek de top over nucleaire veiligheid wordt gehouden, rijden Obama en Poetin hier langs." Kunst zal nooit een revolutie veroorzaken of maatschappij veranderen, meent Durant. "Maar 'Scaffold' kan wel de mening van individuen beïnvloeden." Hoort 'Scaffold' dan niet in Amerika te staan? Natuurlijk, maar tot nu toe lukt dat niet. Durant: "Het is altijd makkelijker om met de

problemen van andere landen geconfronteerd te worden." Of het een goed kunstwerk is, kan Van Roosmalen nog niet zeggen. "Durant is een goede kunstenaar en dit werk is interessant vanwege de vele betekenislagen. Maar het is pas geslaagd als passanten en omwonenden het werk oarmen, er gaan spelen, ervoor gaan zorgen. Dat weten we nu nog niet." TEKST SANDRA KOOKE. FOTO PHIL NIJHUIS